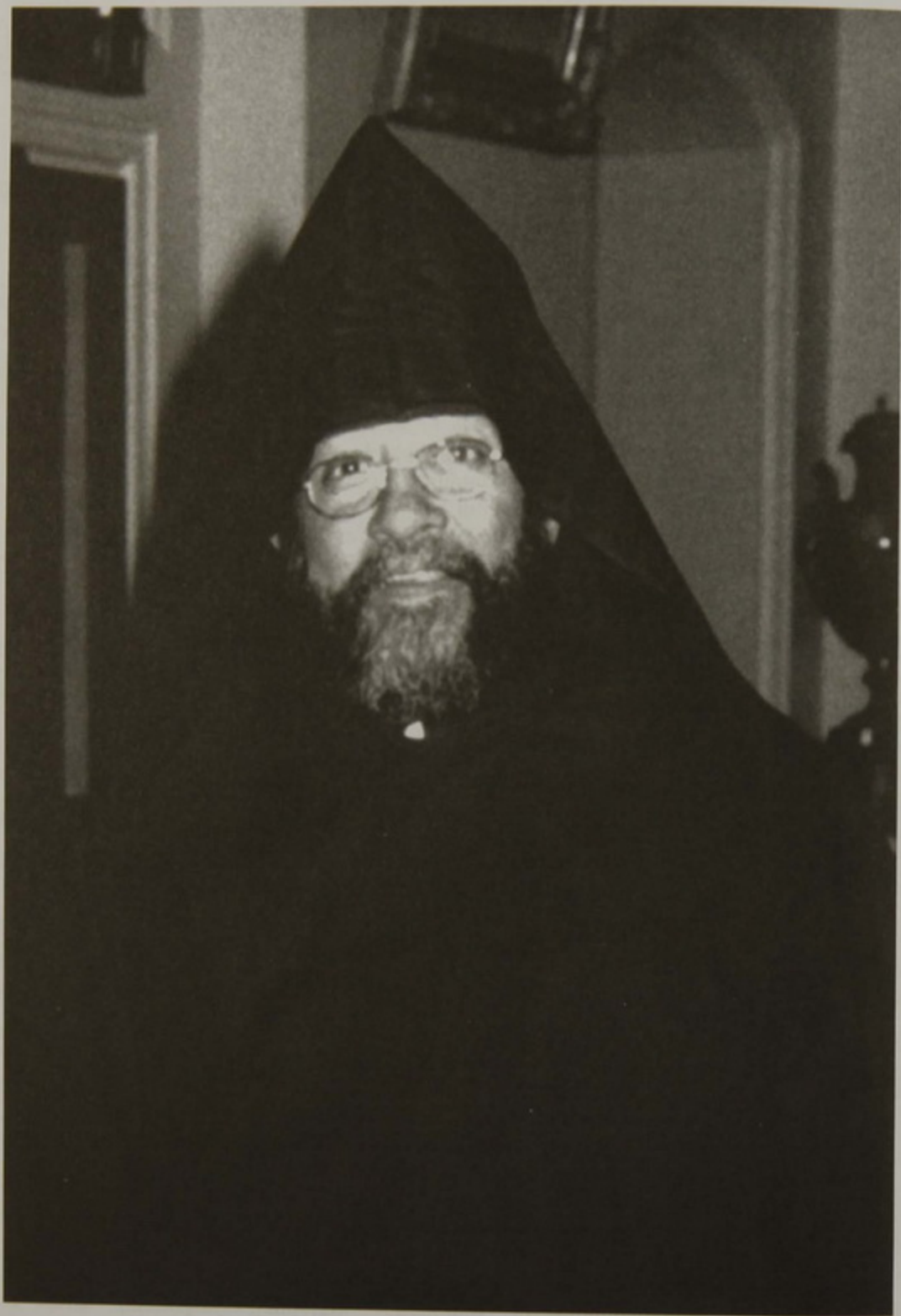




Տ. ՄԱՆՈՒԷԼ ՎՐԻ. ԵՐԿԱԹԵԱՆ
(1954 – 2004)



ՊԱՏՐԻԱՐԺԱՐԱՆ ՆԱՅՈՑ

ARMENIAN PATRIARCHATE

PV/D-003

Թվական
Date

13 Փետրուար 2004

Նրուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց
Միաբանութեան Միաբանակից Նորայրներուն

Խոր վշտով կը յայտնենք վախճանումը Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան երիտասարդ անդամներէն Հոգշ. Տ. Մանուէլ Վրդ. Երկաթեանի, որ տեղի ունեցած է Հոլանտայի Ալմէյօ քաղաքի հիւանդանոցին մէջ, 20րեքշաբթի գիշեր, 11 Փետրուար 2004ին:

Հանգուցեալ Հայր Սուրբի Վերջին Օծման եւ Քահանայական Թաղման Կարգը պիտի կատարուի Ալմէյօ քաղաքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, Երկուշաբթի, 16 Փետրուար 2004ին: Միաբանութեան անունով Յուդարկաւորութեան պիտի մասնակցի Լուսարարապետ Տ. Նուրիան Արք. Մանուկեան: Իսկ Փետրուար 14ին Հոգեհանգստեան պաշտամունքը պիտի կատարենք Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ:

Հանգուցեալ Տ. Մանուէլ Վրդ. Երկաթեան ծնած է Պոլիս 1954ին: Նրուսաղէմի Ժառանգաւորաց Վարժարան աշակերտելէ յետոյ 1968-1973, վերադարձած է Պոլիս երկու տարուան զինուարական ծառայութիւն կատարելու: 1976ին Պոլսոյ մէջ կուսակրօն քահանայ կը ձեռնադրուի Ամեն. Տ. Շնորհիք Պատրիարք Գալուստեանի ձերամբ: 1977ին կ'ընդունուի անդամ Նրուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան:

Նկարչութեան բնատուր ձիրքով օժտուած, հաւատարմօրէն կատարեց իրեն վստահուած պարտականութիւնները: Եւ 1980ին երբ արձակուրդով Պոլիս կը վերադառնայ, քաղաքական ամբաստանութեամբ կը բանտարկուի տանջալից հինգ տարիով:

1991 թուականէն ի վեր կը ծառայէր որպէս Հոգեւոր Հովիւ Հոլանտայի հայ համայնքին:

Կ'աղօթենք որ Տէրը ընդունի հոգին իր Ս. եկեղեցւոյ նուիրեալ սպասաւորին եւ հոգեւոր մշակին:

«Յիշեալ Տէր, ամենաբաւական ողորմութեամբ քով, զիցի ծառայի եւ պաշտօնէի եկեղեցւոյ Քո սրբոյ, եւ հանգով զնա ի լոյս երեսաց Աստուածութեան քոյ, յԱրքայութեան երկնից:»

Սիրոյ Ոգովնիւ
Թորգոմ Արք. Մանուկեան
Հայ Պատրիարք Նրուսաղէմի

ՇԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԲ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷՋՄԻԱՏԻՆ



SUPREME PATRIARCH
CATHOLICOS
OF ALL ARMENIANS
MOTHER SEE OF HOLY ETCHMIADZIN

Թիվ 253

Փետրվար 13, 2004թ.

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՎ
Տ. ԹՈՐԳՈՍ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐԲ
Երուսաղեմ, Իսրայել

Ամենապատիվ Սրբազան Պատրիարք,

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում ցավով տեղեկացանք Սրբոց Հակոբյանց միաբանության անդամ և Ամստերդամի Սուրբ Հոգի եկեղեցու հոգևոր հովիվ Հոգեշնորհ Տ. Մանվել վարդապետ Երկաթյանի անժամանակ մահվան մասին:

Մեր սրտակցությունն ենք բերում Ձեզ և միաբանությանդ անդամներին և առ Աստված աղոթքով հայցում, որ Բարեգութ Տերը խաղաղության և հանգստության լուսեղեն հարկերում ընդունի հանգուցյալ Իր ծառայի հոգին և Սուրբ Հոգու սփոփանքը և մխիթարությունը պարգևի Մանվել վարդապետի սգակիր հարազատներին ու մերձավորներին:

Այլև աղոթում ենք, որ Բարձրյալը ամենագոր Իր Աջի հովանու ներքո քաջառողջ պահի և պահպանի Ձերդ Ամենապատվությանը և Սուրբ Աթոռիդ զինվորյալ միաբանության բոլոր անդամներին՝ ի պայծառություն Առաքելական մեր Մայր Եկեղեցվո:

Եղբայրական սիրո ողջունիվ,
աղոթարար՝

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԴԱՄԱՆԱԿԱՆ

Մարդ մը երազին մէջ կը տեսնէ թէ կը գտնուէր բացօթեայ տեղ մը, իսկ իրմէ քիչ անդին կանգնած էր կին մը, որուն դէմքը թէև չէր տեսնուէր, սակայն մարդը այն տպաւորութեան տակ էր թէ կինը գեղեցիկ ըլլալու էր: Ան մօտենալով անծանօթ կնոջ կը հարցնէ.

– Ի՞նչ է ճշմարտութիւնը:

Կինը ձեռքը երկարելով կը փորձէ բռնել մարդուն ձեռքը, սակայն ան ի սարսափ իրեն կը տեսնէ թէ կինը մատներու փոխարէն ունէր արծիւի սողեր և երկայն մազիկներ: Մինչ կինը կը փորձէ պատասխանել մարդուն հարցումին, միւս կողմէն այնպէս ուժգին կը սեղմէ մարդուն ձեռքը, որ իր ցաւին մէջ ան կը կորսնցնէ իր ակնկալած պատասխանը:

Մարդը երեք անգամներ կը կրկնէ նոյն հարցումը, և երեք անգամ կնոջ պատասխանը կը կորսուի սարսափելի ցաւի մէջ: Միայն ետքն է որ մարդը կ'անդրադառնայ թէ ի՞նչ ըսել կ'ուզէր այդ խորհրդաւոր կինը. «Ճշմարտութիւնը ցաւ է»:

Այո՛, ճշմարտութիւնը ցաւ է, ու ցաւ է նաև այս դազաղը՝ որուն մէջ յաւիտենական քունով առ Տէր կը հանգչի Սրբոց Յակօրեանց Զինուորեալ Միաբանութեան երկարամեայ անդամ, Հոգչ. Տ. Մանուէլ Վրդ. Երկաթեանը, նուիրեալ եկեղեցական մը և պատուական Հայորդի մը, որ դժբախտ ու անսովոր պայմաններու բերումով իր կեանքի լաւագոյն տարիները անցուց Թրքական բանտերու մէջ, ա'յն տարիներուն երբ ան այնքան տալիք ունէր իր Ազգին և Եկեղեցւոյ: Հայր Մանուէլի դժբախտութիւնը այն եղաւ որ ան գլխիվայր Հասկցուեցաւ մարդոցմէ: Ո՛չ միայն կեանքը, այլ նաև զինք չըջապատող մարդիկ անարդար գտնուեցան իր նկատմամբ և անտեղի կերպով հալածեցին զինք, որմէ գերագոյն տուժողը պիտի Հանդիսանային Եկեղեցին և իր առողջութիւնը:

Կ'ըսուի թէ մարդկային Հոգին նաւն է, իսկ կեանքը՝ ծովը: Հանգուցեալ Հայր Սուրբին Հոգին նաւարկեց իր կեանքի փոթորկոտ ծովուն վրայ հազիւ կէս դար, միայն յիսուն տարիներ, որոնց ընթացքին քիչեր գիտցան թափանցել անոր մանկունակ Հոգիի պարզութեան և հաղորդականութեան, մինչդեռ ուրիշներ օգտուելով անոր անմիջականութենէն՝ ծանր խաչակրութիւն մը գերծեցին անոր դէմ, և ի վերջոյ յաղթահարուած այդ մարդ-խարակներէն՝ խորտակուեցաւ:

Ան իր աշակերտութեան օրերէն իսկ, իր արտաքին ջղային և կարծր պատեանին տակ – որ խարուսիկ երևոյթն էր միայն – կը պահէր բարի ու միշտ ներող սիրտ մը: Ան մէկ վայրկեան ձմրան օրերուն յանկարծակի պայթող ամպրոպն էր, իսկ միւսին՝ պայծառ ու արևոտ

ամառնային երկինքը, և տրամադրություններու այս յանկարծական և արագ փոփոխությունը, հետևանք էր իր մէջ գտնուող արուեստագէտի ջիղին և յատկանիշին: Տակաւին վանքի օրերէն, ան յատուկ սէր և գուրգուրանք ցուցարեւած էր Սրբոց Յակոբեանց մայրավանքէն ներս գտնուող յախճապակիներուն և մեր ժողովուրդի արուեստի հարազատ արտայայտութիւններէն մէկուն՝ ձեռագրային մանրանկարներուն նրկատմամբ: Հանգուցեալ Հայր Սուրբը իր երկրաւոր կեանքի ընթացքին ունեցաւ երկու մխիթարութիւններ՝ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին և Հայ Մանրանկարչական արուեստը, որոնց հետքերը թողուց հոն ուր որ գնաց և պաշտօնավարեց:

Ըստած է, «Երբ կը մեռնիմ՝ ես չէ որ կը մեռնիմ, այլ իմ մեղքերս և թշուառութիւններս»: Որքան ճիշդ կը հնչեն այս խօսքերը հանգուցեալ Հայր Սուրբին պարագային, որուն առողջութիւնը սկսած էր վերջին տարիներուն քայքայուիլ, մանաւանդ երբ իր երբեմնի ու կարծեցեալ բարեկամները սկսած էին հեռանալ իրմէ:

Մենք սովորաբար կը սոսկանք մահէն, խորհելով թէ ան մեծագոյն չարիքն է երբեկոյց հարուածող մարդը: Քրիստոնեային համար մահը հեռու երկիրներէ եկող պատգամաբերն է, որ կու գայ իր հետ բերելով մեր Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի խոստացած յաւիտենական կեանքի բարի լուրը: Մենք կը հաւատանք թէ մահը վախճան մը ըլլալէ աւելի «Առաւել Կեանքի» սկիզբն է, նորարաց և խոստումնալից երկրի մը սահմանը, և վերջապէս՝ տօնախմբութիւն մը աւելի փառաւորեալ կեանքի մը: Ահա ասոր էր որ կը հաւատար Հայր Մանուէլ, և ճիշդ այս էր որ տակաւին երկու ամիսներ առաջ երբ իրեն կ'այցելէի ըսաւ, – և կ'ուզեմ այստեղ շէշտել թէ դառնութեան ո'չ մէկ շէշտ կար, և ձայնին մէջ բողոքի ոչ մէկ նշոյլ ո'չ ոքի նկատմամբ – «Սրբազան Հայր, այլեւս հաշտուած եմ մահուան գաղափարին հետ, գիտեմ որ մահը միայն զիս պիտի հանգստացնէ, թող Աստուծոյ կամքը ըլլայ», ապա աւելցուց. «Ծառայ անպիտան եմ, զոր ինչ պարտ էր առնել, արարի»:

Մեր Մաշտոցի յուղարկաւորութեան բաժնին մէջ աղօթքէ մը առնուած նախադասութիւն մը կ'ըսէ. «Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ և ո'չ մեղիցէ», «Ո՞վ է այն անձը որ կ'ապրի և չի մեղանչեր». Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքն ու Սրբոց Յակոբեանց միաբանութիւնը կը խնդրէ ներկայ հաւատացեալներէն նոյն ոգիով հրաժեշտ առնել եկեղեցւոյ այս վաստակեալ ծառայէն և միշտ բարիով յիշել զինք, կրկնելով սրբազան Սաղմոսացին խօսքերը. «Յիշեսցէ Տէր զամենայն պատարգս քո, և զամենայն ուխտս քո նա ի բարին կատարեսցէ». Ամէն:

Ն.Ա.Մ.

ԾԱՆՈԻՑՈՒՄ

Կիրակի - 14 Մարտ 2004 - ի Ս. Յակոբ

Ս. Աթոռը իր գահակալով ու հանդերձ Միաբանութեամբ յիշատակել կուտայ երիտասարդ ամդամներէն՝ Հոգշ. Տ. Մանուէլ Վրդ. Երկաթեանը, մահուան քառասունփին առթիւ:

Տ. Մանուէլ Վրդ. Երկաթեան, աւագանի անունով Հայկ, ծնած է Պոլիս 1954ին: Երկրորդ զաւակն էր Երկաթեան ընտանիքին: Նախնական կրթութիւնը ստացած է Պոլսոյ Կէտիկ-Փաշայի Ս. Մեսրոպ Եկեղեցւոյ ծխական դպրոցին մէջ, ուր ալ մասնակցած է տեղւոյն դպրաց երգչախումբին:

1968ին Տէր Բարթող Քհնյ. Խերկանեանի միջոցաւ, 14 տարեկանին կը դրկուի աշակերտելու Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց Վարժարանին: 1973ին ուրար կրելու իրաւունք կը ստանայ, իսկ տարի մը ետք կը վերադառնայ Պոլիս երկու տարուան զինուորական ծառայութիւն կատարելու:

22 Օգոստոս 1976ին Պոլսոյ մէջ կուսակրօն քահանայ կը ձեռնադրուի, ձեռամբ Ամեն. Տ. Շնորհի Պատրիարք Գալուստեանի: Զոյգ Պատրիարքներու համաձայնութեամբ 1978ին Հայր Մանուէլ կ'ընդունուի որպէս անդամ Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան: Նոյն տարին կը նշանակուի Ժառանգաւորաց Վարժարանի փոխ-տեսուչ եւ իր երկամեայ ծառայութիւնը ի սպաս կը դնէ Ժառանգաւոր սաներու:

Նկարչութեան քնատուր ձիրքով օժտուած, հաւատարմօրէն կը կատարէ իրեն վստահուած պարտականութիւնները: Իսկ երբ 1980ին արձակուրդով եւ Ժառանգաւորաց Վարժարանի համար նոր աշակերտներ հաւաքագրելու նպատակով Պոլիս կը վերադառնայ, կը ձեռնարկուի Թուրք Կառավարութեան կողմէն, եւ կը դատապարտուի մօտ եօթ տարուան տանջալից բանտարկութեան, «օտար երկրին մէջ թուրք պետութիւնը վարկաբեկող արարքներու» ամբաստանութեամբ:

1986 Մայիս ամսուն ընդհանուր ներման հետեւանքով ազատ կ'արձակուի՝ Պոլսոյ մէջ հսկողութեան ներքեւ մնալու պայմանով:

1991 թուականէն սկսեալ, հակառակ իր արդէն վատառողջ կացութեան, անձնուիրաբար կը ծառայէ որպէս Հոգեւոր Հովիւ Հոլանտայի հայ համայնքին:

Տ. Մանուէլ Վրդ. Երկաթեան սրտի կաթուածի հետեւանքով իր մահկանացուն կնքեց Ալմէյօ քաղաքի մէջ, 11 Փետրուար 2004ին, եւ Թաղմանական Կարգը կատարուեցաւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, Փետրուար 16ին:

Աղօթեմքի որ Տերը ընդունի հոգին իր Ս. Եկեղեցւոյ նուիրուած սպասաւորին եւ հոգեւոր մշակին:

Յաւարտ Ս. Պատարագի պիտի կատարուի Հոգեհանգստեան պաշտօն: Աղօթեմքի որ երկնաւոր Հայրը լոյսերու մէջ հանգչեցնէ հանգուցեալներու հոգիները եւ ցկեանս ապրող պարագաներուն պարգեւէ Ս. Հոգիի մխիթարութիւն ու երկար կեանք, Ամէն:

Նուրհան Արքեպս. Մանուկեան
Լուսարարապետ Ս. Աթոռոյ

Ս. Աթոռ

14 Մարտ 2004

Ս. Պատարագէն ետք կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան Կարգ Տ. Մանուէլ Վրդ. Երկաթեանի հոգիին ի հանգիստ: Նախագահեց Պատրիարք Սրբազան Հայրը:

Հոգեհանգստեան արարողութենէն ետք, Ժառանգաւորաց սրահին մէջ տրուեցաւ հոգեսուրն: